

POSTANOWIENIE

Dnia 21 stycznia 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Renata Żywicka

w sprawie z powództwa M.A.
przeciwko U. Spółce Akcyjnej w K.
o przywrócenie do pracy albo o odszkodowanie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w dniu 21 stycznia 2026 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego
w Nowym Sączu z dnia 10 października 2024 r., sygn. akt IV Pa 67/24,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od M.A. na rzecz U. Spółki Akcyjnej w K. kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści złotych) wraz z odsetkami wynikającymi z art. 98 § 1¹ kpc tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

[i.t.]

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 29 kwietnia 2024 r., IV P 1/24 Sąd Rejonowy w Nowym Sączu w sprawie z powództwa M.A. przeciwko pozwanemu U. SA w K. o przywrócenie do pracy albo odszkodowanie w punkcie I zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki 23.469,27 zł tytułem odszkodowania wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty, w punkcie II zasądził od pozwanej na rzecz powódki koszty procesu, w punkcie III nadał wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 7823,09 zł.

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu wyrokiem z dnia 10 października 2024 r., IV Pa 67/24 zmienił zaskarżony wyrok w punkcie I w ten sposób, że oddalił powództwo (pkt I.); zmienił zaskarżony wyrok w punkcie II w ten sposób, że zasądził od powódki na rzecz pozwanego 360 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego od 18 października 2024 r. do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt II.); zasądził od powódki na rzecz pozwanego 120 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego od 18 października 2024 r. do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym (pkt III.).

W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku powódka zarzuciła naruszenie: 1) art. 30 § 4 k.p. w zw. z art. 45 § 1 k.p.; 2) art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 382 k.p.c.; 3) art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c.

Za przyjęciem skargi kasacyjnej do rozpoznania przemawia w ocenie skarżącej potrzeba rozstrzygnięcia istotnego zagadnienia prawnego, wymagającego odpowiedzi na pytania:

1) Czy w postępowaniach o przywrócenie do pracy albo o odszkodowanie wskutek nieuzasadnionego wypowiedzenia umowy o pracę zakres analizy sądu wyznacza przyczyna wskazana przez pracodawcę w wypowiedzeniu?

2) Czy sąd może badać równolegle przyczyny wskazane przez pracodawcę w wypowiedzeniu oraz przyczyny podnoszone przez pracownika w odwołaniu od wypowiedzenia?

3) Czy też Sąd najpierw musi dokonać analizy przyczyny wskazanej przez pracodawcę w wypowiedzeniu, a dopiero w razie dojścia do przekonania, że przyczyna ta jest nieprawdziwa, nierzeczywista albo pozorna - Sąd może przejść do analizy innych przyczyn zwolnienia pracownika?

Skarżąca podała, że podstawą dla powyższego zagadnienia są przepisy art. 30 § 4 k.p. w zw. z art. 45 § 1 k.p.

W związku z powyższym skarżąca wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania; rozpoznanie skargi kasacyjnej na rozprawie z uwagi na występujące

w sprawie istotne zagadnienie prawne; uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Nowym Sączu, ewentualnie, w razie gdyby Sąd Najwyższy doszedł do przekonania, że zaszły przesłanki określone w art. 398¹⁶ k.p.c., o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki odszkodowania za nieuzasadnione wypowiedzenie umowy o pracę oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, wg norm przepisanych.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwany wniósł o wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania; w przypadku przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania - oddalenie skargi kasacyjnej w całości oraz o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Skarga kasacyjna pozwanego nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Sąd Najwyższy stosownie do przepisu art. 398⁹ § 1 k.p.c. przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c., określającym wymogi formalne skargi kasacyjnej, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Należy zatem stwierdzić, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym wcześniej art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie winno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

O zasadności przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w oparciu o przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymaga wskazania za pomocą wywodu prawnego, na kanwie jakich norm (przepisów) zagadnienie powstało, jakie są możliwe interpretacje problemu i jakie jego rozstrzygnięcie proponuje skarżący (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 2009 r., II PK 66/09, LEX nr 553691). Zagadnienie prawne jest to problem, który wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego, którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw, ale także dla rozstrzygnięcia konkretnej, jednostkowej sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 marca 2012 r., I PK 158/11, LEX nr 1215116). Wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniającego wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało ono sformułowane, i przytoczenie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem "prawnym" oraz czy jest to zagadnienie "istotne" (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 Nr 1, poz. 11; z dnia 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 Nr 9, poz. 158; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, poz. 51; z dnia 10 stycznia 2012 r., I UK 305/11, LEX nr 1215784; z dnia 23 marca 2012 r., II PK 284/11, LEX nr 1214575; z dnia 10 września 2014 r., I CSK 729/13, LEX nr 1532950; z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, LEX nr 1622307; z dnia 14 kwietnia 2015 r., II PK 217/14, LEX nr 678073; z dnia 28 października 2015 r., I PK 17/15, LEX nr 2021940; z dnia 14 stycznia 2016 r., II CSK 382/15, LEX nr 2090999). Jednocześnie obowiązkiem skarżącego jest wywiedzenie i uzasadnienie występującego w sprawie problemu w sposób zbliżony do tego, jaki przewidziany jest przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817).

Sformułowanie zagadnienia powinno zatem odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego. Rolą Sądu Najwyższego, jako najwyższego

organu sądowego w Rzeczypospolitej Polskiej, nie jest bowiem działanie w interesie indywidualnym, lecz powszechnym, przez ochronę obowiązującego porządku prawnego przed dowolnością orzekania i ujednolicanie praktyki stosowania prawa pozytywnego. Nie każde więc orzeczenie, nawet błędnie wydane, zasługuje na kontrolę w postępowaniu kasacyjnym (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000 nr 7-8, poz. 147, z dnia 18 marca 2004 r., I PK 620/03, LEX nr 513011, z dnia 8 lipca 2004 r., II PK 71/04, LEX nr 375715 i z dnia 16 kwietnia 2008 r., I CZ 11/08, LEX nr 393883). Nie spełnia określonego w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymagania sformułowanie istotnego zagadnienia prawnego w sposób ogólny i nieprecyzyjny, a zwłaszcza ograniczenie się do samego postawienia pytania, bez odniesienia się do problemów interpretacyjnych przepisów (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 332/07, LEX nr 452451 i z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538).

Ponadto twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy po pierwsze, przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468) oraz po drugie, jego wyjaśnienie ma znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy w ustalonym stanie faktycznym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2009 r., II PK 248/09, LEX nr 736732). W konsekwencji nie można uznać, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), jeśli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii przedstawianej w skardze i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, a nie zachodzą żadne okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 marca 2010 r., II UK 363/09, LEX nr 577467; z dnia 19 stycznia 2012 r., I UK 328/11, LEX nr 1215423; z dnia 19 marca 2012 r., II PK 294/11, LEX nr 1214578; z dnia 18 lutego 2015 r., II CSK 428/14, LEX nr 1652383; z dnia 17 marca 2015 r., I PK 4/15, LEX nr 1661934).

Skarżąca nie zdołała wykazać, że skarga kasacyjna zasługuje na przyjęcie do rozpoznania, w związku z tym w okolicznościach rozpoznawanej sprawy nie zachodzi potrzeba dokonania przez Sąd Najwyższy przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania ze względu na powołane wyżej przesłanki.

Z orzecnictwa Sądu Najwyższego wynika, że wymóg zasadności wypowiedzenia umowy o pracę (art. 45 § 1 k.p.) implikuje obowiązek wskazania (art. 30 § 4 k.p) przyczyny wypowiedzenia. Wskazanie przyczyny lub przyczyn przesądza o tym, że spór przed sądem pracy może się toczyć tylko w ich granicach. Okoliczności podane pracownikowi w uzasadnieniu decyzji o rozwiązaniu stosunku pracy, a następnie ujawnione w postępowaniu sądowym, muszą być takie same, zaś pracodawca pozbawiony jest możliwości powoływania się przed organem rozstrzygającym spór na inne przyczyny mogące przemawiać za słusnością wypowiedzenia umowy (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 19 kwietnia 2010 r., II PK 306/09, LEX nr 602696; z 23 maja 2019 r., III PK 71/18, LEX nr 2673109; z 10 maja 2018 r., II PK 74/17, LEX nr 2488653; z 12 kwietnia 2018 r., I PK 19/17, LEX nr 2492099). Pracodawca nie wywiązuje się z obowiązku wynikającego z art. 30 § 4 k.p. wówczas, gdy albo w ogóle nie wskazuje przyczyny wypowiedzenia, albo kiedy wskazanie przyczyny jest pozorne w tym znaczeniu, że jest ona niedostatecznie jasna, konkretna, a w rezultacie niezrozumiała dla pracownika i niepoddająca się weryfikacji w postępowaniu sądowym (por. postanowienie SN z 15 października 2024 r., II PSK 62/24, LEX nr 3779449).

We wniosku zawartym w skardze kasacyjnej strony pozwanej nie przedstawiono juredycznego wywodu, który przekonywałby, że dotychczasowy bogaty dorobek orzecnictwa i piśmiennictwa jest niewystarczający z punktu widzenia przedmiotu sprawy, w której została złożona niniejsza skarga kasacyjna. Należało tym samym odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, przypominając, że ciężar wykazania przyczyn kasacyjnych spoczywa na skarżącym, a Sąd Najwyższy - orzekając w przedmiocie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania - bada jedynie wniosek i jego motywy (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), bez wnikania w ocenę zasadności podstaw kasacyjnych (postanowienia Sądu Najwyższego z: 29 stycznia 2014 r., II UK 451/13; 5 kwietnia 2017 r., II CSK 688/16, LEX nr 2312016; 28 listopada 2023 r., III USK 392/22, LEX nr 3635136). Nie jest w

szczegółności rzeczą Sądu Najwyższego poszukiwanie argumentów na rzecz istnienia przesłanek przedsądu w uzasadnieniu podstaw kasacyjnych, jeżeli skarżący zaniechał ich przedstawienia we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (postanowienia Sądu Najwyższego z: 29 stycznia 2014 r., II UK 451/13; 5 kwietnia 2017 r., II CSK 688/16; 7 grudnia 2018 r., II CSK 309/18; 15 marca 2019 r., IV CSK 373/18, LEX nr 2639472; 8 czerwca 2021 r., I USK 205/21, LEX nr 3302504).

Z powyższych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., a o kosztach postępowania kasacyjnego - na podstawie art. 98 § 1 i § 1¹ k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. w związku z art. art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c.

[SOP]